

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sunday
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 169. — ŠTEV. 169.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 20, 1923. — PETEK, 20. JULIJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

AMERIŠKI DIPLOMATI SO ZMAGALI

Dogovor glede petroleja smatrajo kot največji diplomatski uspeh administracije. — Uspeh je bil dosežen šele po dolgotrajnem boju. — Ameriška diplomatska zmaga bo odpravila spore in zmanjšala nasprotstva. — Pismo turškega vezirja.

Washington, D. C. 19. julija. — Uradniki vladnih departementov so prepričani, da je uravnava petrolejskega vprašanja v turškem ozemlju, vključno Mezopotamijo, na temelju lausanskskega dogovora, ena največjih diplomatskih zmag Hardingeve administracije, kar jih je izvajala v inozemstvu.

Zavezniki so skušali skleniti v Lausannu pogodbo s Turčijo, s katero bi se monopoliziralo kontrolo vseh petrolejskih ozemelj v Mezopotamiji. Proti temu manevru, ki naj bi bil izveden s pomočjo pogodbe, so protestirale Združene države in ameriški zastopnik na lausanski konferenci, poslauk Grew, je dobil naročilo, naj nasprotuje sprejetemu thakcu zakonodaje, na temelju pogodbene pravice.

Ameriško stališče je temeljilo na dveh stvareh: prvič da ne predstavlja zahteva Turkish Petroleum Co., angleške družbe podeljene pravice v uveljavljenem smislu besede, in drugič, da bi se kršilo princip odprtih vrat v Mezopotamiji, če bi se take pravice postavno odobrilo. Politiko odprtih vrat pa so v principu sprejele velesile, posebno po Angliji.

Angleške zahteve gleda Turkish Petroleum Co., so se opirale na pismo, katero je pisal turški veliki vezir pred svetovno vojno. Združene države pa so dokazale, da ne daje to pismo koncesije, pač pa spravljajo v tek veste stroj za dobavo pravie v izčisto Mezopotamiji. Dotično ozemlje pa je sedaj kraljestvo Irak, pod angleškim pokroviteljstvom. Ni verjetno, da bi ozemlje kdaj zopet pripadlo Turčiji.

Ameriško zmago v Lausannu smatrajo tukaj za zmagu politike "odprtih vrat", ki bo brez dvoma v veliki meri pripomogla k odpravljanju sporov in nasprotstev, ki so se pojavila v boju za petrolej.

Kar se tiče pravice Turkish Petroleum Co., koncesij, kater je dobila Chesterjeva družba, ter pravice drugih država in narodov, stoji danes tam, kjer so stale poprej. Vse te organizacije lahko zahtevajo arbitracijo, če bi domnevale, da se ni pravično postopalo z njih interesi.

Lusanska pogodba se ne vmešava v procese, pač pa preprečuje dajanje prednosti tej ali oni kompaniji ali deželi. Polje ostane odprto za vse, na temelju enakih pogojev. Akcija Združenih držav ni le uravnala celega zmatanega vprašanja, temveč tuži na novo uveljavila in potrdila princip odprtih vrat, za katerega se bo vrla te dejavnosti vedno potezala.

MAJNARJI NOČEJO UBOGATI STAVKA ANGLEŠKIH PRISTANIŠKIH DELAVCEV BO KMA-LO KONČANA.

Sydney, N. S., 18. julija. — Danes je odglasovalo 4000 štajkujočih majnarjev v Cape Breton, da se ne bodo pokorili poveljem mednarodnega predsednika Lewisa in da bodo še naprej vztrajali na štrajku.

Lewis jim je naročil, naj se takoj vrnejo na delo.

London, Anglija, 18. julija. — Stavka angleških pristaniških delavcev bo najbrže končana že tekom 24 ur. Vseh skupaj štrajka 100,000 mož. Zahtevajo višje plači in krajši delovni čas. Družbe bodo že vsaj delovni ugodile vsem njihovim zahtevam.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj se bili naše cene sledete:

Jugoslavia:

Raspolažja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. ... \$11.70 ... K 4,000

2000 Din. ... \$23.20 ... K 8,000

5000 Din. ... \$57.50 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki značajo manj kot 200 dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:

Raspolažja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir ..... \$ 9.80

300 lir \$14.40

500 lir \$23.50

1000 lir \$46.00

Pri nakazilih, ki značajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za posiljalce, ki presegajo zmesek pet tisoč dinarjev ali po dvanajsto lir devoljivajo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liran sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati matančno ceno vnaprej. Računamo po ceni omoga dne, ko nam dosegne poslan dinar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte posuben oglaz v tem listu.

Dinar nam je podati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

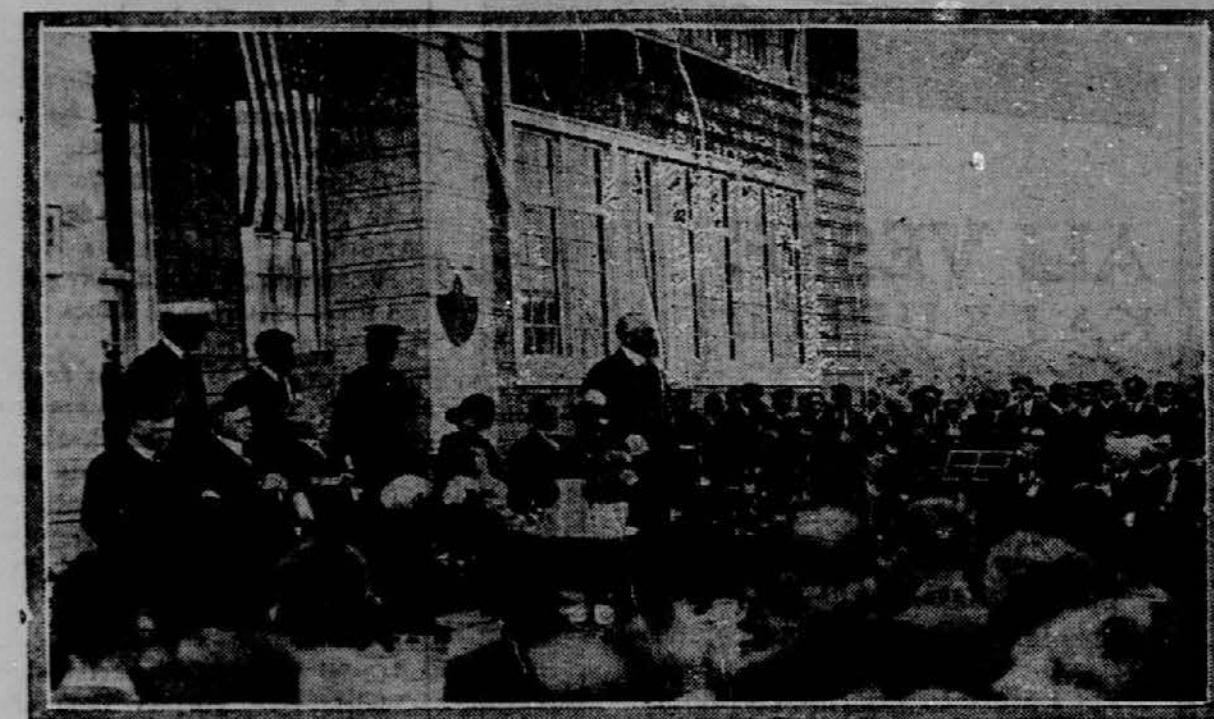
FRANK SAKSER STATE BANK

New York, N. Y.

Glavno zastopništvo Jadranske Banke,

(Advertisement)

S PREDSEDNIKOVEGA POTOV ANJA.

V novem mestu Alaske, Metlakatli, so priredili prebivalci predsedniku Hardingu in njegovim spremjevalec navdušen sprejem. Predsednik je imel pomemben govor glede namena svojega obiska. Na održo so poleg njega tudi slediči: tajnik Hoover, tajnik Work, governer Alaske Scott Bone, Mrs. Harding in tajnik Wallace.

WEEKS JE ODOBRILO POSTOPANJE WOODA

Postava kaže, da je filipinski generalni govor pravilno postopal v slučaju Conley-a. Zadevo smatrajo za majhne važnosti.

Vojni tajnik Weeks se je zavzel za generala Leonarda Wooda, generalnega govorja Filipinskega otočja v sporu, ki je imel za posledico odstop predsednika filipinskega senata, predsednika poslanske zbornice, župana iz Manile ter vseh članov kabinet, z izjemo vzgojnega ministra.

Cepav je še dospelo nobeno podrobno poročilo, je znano, da je bil neposredni vzrok zopetno imenovanje Ray Conleya, načelnika Tajne službe, ki je bil oprščen obdolžitve, da je sprejemal podkupnine. Obravnavava se je vrnila pred filipinsko poroto.

Filipinski voditelji trdijo, da je presegel general Wood svojo avtoriteto, ko je posredoval v slučaju, a uradniki vojnega departmента smatrajo celo zadevo za trivjalno.

Prestudiranje osnovne postave je prepričalo tukajšnje uradnike, da ima generalni govor pravico storiti kar hoče v javni administraciji, če smatra dotično stvar za potrebo.

Uveljavilo se je politiko, da se dovoli Filipincem vodstvo notranjih zadev v tako velikem obsegu kot le mogoče. Iz tega tudi izvira ogroženje tajnika za notranje zadeve, župana Fernandeza, ki je imel nadzorstvo nad Conley-evim departmetom, ter drugih domačih uradnikov.

Klub temu pa tukaj splošno izjavlja, da bi storil general Wood boljše, če bi se najprvo posvetoval z domačimi uradniki, predno je zopet imenoval Conley-a, potem ko je smatral domača porota dokaze proti njemu za nezadostne.

Pregled pogajanj, ki so se vršila dva meseca med ameriškimi in mhiškimi komisarji bo dovršen in objavljen približno v deseti dneh, nakar ne bo nobene ovire več za priznanje mhiške vlade od strani Združenih držav.

Ker pa se smatra celo stvar za malenkostnega pomena, hoče vojni tajnik Weeks dovoliti generalu Woodu, da uredi celo svar brez umesavanja iz Washingtona. Ne domneva se, da bi imel Wood resne težkoči pri izbiri domačinov, ki naj bi sledili onim, ki so odstopeni.

Edina druga pot, ki bi presegala Hardingevo administracijo, bi bila odpoklicati generala Wooda, a o takem koraku se niti ne razmišlja, posebno vsprito rekorda, katerega si je pridobil Wood tekom svojega osemnajstmesnega poslovanja.

V slučaju, da bi ne hoteli nobenim primernim domačini prevzeti mest, bi imenoval Wood na ta mesta Amerikanec.

MEHIŠKA VLADA BO KMALU PRIZNANA DR. SERGEJA VORONOVA

Mehiški uradnik pravi, da Združene države sedaj lahko priznajo mehiško vlado. Komisari so baje zadovoljivo odpravili vse bistvene razlike.

Mexico City, Mehika, 19. julija. — Dr. Sergej Voronov je spravil v smekh združniške kapacitete na družbi, ko je pokazal kino-slike enega svojih pacientov, kateremu je bil večip opičjo žlebo. Cepav je možak star sedem in sedemdeset let, se prikazuje na slikah kot veslač na jezeru, ki je prav pozitivno tozadovno izjavo je podal mehiški komisar, Ramon Ross v pogovoru, katerega je imel s poročevalcem "Worlda". Rekel je:

Absolutno vsaka zadeva bistvenega pomena, je definitivno uravnana.

Domneva, da je bila konečno uravnava dosežena, ko je sem privolil v amendmente k petrojevskim postavam. Ti amendmente so namenjeni:

1. — Positivno priznanje postavnih pravic, pridobljenih pred proglašenjem nove mehiške ustanove leta 1917, v soglasju s sodnijimi razlagami sklepov največjega sodišča.

2. — Časovno dobo za lastnike površine, da smoje vrtati na svojih zemljiščih, naj se razširi na pet let.

3. — Nadomesti naj se klavzulo glede globe za neplačanje davka, ki določa rudniška postava s klavzulo za kazni, vsebovano v sedanjih predlogih.

Delegat na konferenci so bili včeraj gostje angleške vlade na nekem banketu, katerega je predredil zdravstveni minister Nevile Chamberlain.

GAZOLIN JE POGENI V LOS ANGELES.

Los Angeles, Cal., 19. julija. — Neodvisni prodajalci gazolina so izjavili danes, da bo cena gazolina, ki je že itak padla na 12 centov za galono, obnovila na deset centov v tenu par dni.

Veliki prodajalci računajo za galono še vedno 19 centov. Manjši pa so skrčili ceno na dvanajst.

Tukaj krožijo govorice, da hčajo velike kompanije skrčiti ceno na tako nizko, da je ne bo moge zmagati neodvisne kompanije.

RAZPUTST VELIKE KORPORACIJE.

Washington, D. C., 18. julija. — Ker se je stavka pristaniških delavcev splošno razširila, je bilo ustavljeno tukaj nakladanje preatlantskih parnikov. Več tisoč mož je odložilo delo in ves ladijski promet ob obali ter preko kanala je bil ustavljen.

FRANCIJA HOČE RAZKOSATI NEMČIJO

To je povedal Washingtonu ameriški poslanik v Parizu. Državni departmet je informiran, da se boji Francija, da bo dobila Nemčija dosti denarja, da odkupi Ruhr invazijo ter uniči njene načrte. — Belgiji ne bodo več podpirali Francozov.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 19. julija. — Ameriško poslanstvo v Parizu je poslalo državnemu departmetu poročilo glede reparacijskega vprašanja. Glavna vsebina tega poročila je, da si žele oficijelni francoski krog razkosanja Nemčije.

Strah Francozov v sedanjem času obstaja v tem, da se bo Nemčiji mogoče posrečilo potom mednarodnega posojila in drugih sredstev spraviti toliko vojne odškodnine da bo Francozom težko še nadalje obdržati oprijem na Ruhr okraj.

Cepav ne morev navesti vira svojih informacij ali dati natančnih podrobnosti glede besedila tega poročila, imam vendar dosti vzroka za domnevanje, da je glavna vsebina taka kot zgoraj označena.

Angleški kabinet je preložil na današnji dan razpravo glede predlagane poslarice na Nemčijo ter dodatne poslanice, naslovljene na zaveznike in Združene države.

Nemški poslanik Sthamer se je oglasil včeraj pri ministru za zunanjje zadeve, lordu Curzonu, kateremu je predložil popoln načrt, vsebujoč vse tehničnosti kot so jih izdelali nemški izvedenci, vsebovane v nemški poslanici z dne 7. junija. Poslanik je dal lordu Curzonu tudi osnutke postav, predlaganih v namenu, da se da v jamstvo industrije.

Dr. Sthamer je tudi razpravljal z lordom Curzonom o eventualnih pogojih, na temelju katerih bi bili Nemci pripravljeni prenehati s pasivnim odporom v Porurju. To je velike važnosti, kajti dosedaj ni bila še vyzorjena nobena nemška incijativa v katerikoli deželi glede prenehanja pasivnega odpora pred izpraznenjem Porurja.

Izvedel sem, da je rekel dr. Sthamer celo, da bi Nemci razmišljali o opustu pasivnega odpora, če bi napravili Francozi okupacijo "nevidno" ter ob istem času pokazali pripravljenost izprazniti deželo, kakor hitro bi bila sprejeta uravnava reparacijskih pogojev.

Definitivno je bilo potrjeno poročilo, da sta belgijska ministrica Theunis in Jaspar informirala francoskega poslanika po zadnjem govoru Poincaréja v Senlis, da ne bo mogla njih dežela še nadalje podpirati Francije, če bodo Francozi neprestano "pobijali šipe". Te fraze sta dejanski poslužila.

Sir George Grahame, angleški poslanik v Bruslju, izvaja v tej krizi baje velik vpliv nad Belgijo. Francos

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

JUNIOR AND PUBLISHER OF
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business or the Corporation and Address of Above Officers
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City N.Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Published Every Day Except Sundays and Holidays.

To date we have sent to America	Za New York za eden leta	\$1.00
In Canada	za pol leta	\$0.50
To Europe	Za inozemstvo za eden leta	\$1.00
To Australia	za pol leta	\$0.50
Subscription Yearly \$1.00		

Advertisement on Agreement

zahaj vsaki dan izvzemati nedeljno

Dopravljanje podpisov in nasebnosti se ne priobdjuje. Denar nad se kupecem na billet na Money Order. Pri spremembni kraju narodnikov, prosimo, da se kupec tudi pridruži vivalčne naslovni, da hitreje najde naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York N.Y.

Telephone: Cortlandt 2879

TELEGRAPHIC ADDRESS: TRADES UNION LEAGUE NEW YORK CITY

MUSSOLINI -- REVOLUCIJONAR

Pred par tedni so veliki optimisti in slabii politiki prerokovali, da bo kmalo konec Mussolinijevi slave.

Toda sedaj sedi Mussolini trdnejše v sedlu kot je sedel kdaj prej. To je treba priznati in ugotoviti.

Da Mussolini že zdavnaj ni tam, kamor po pravici spada, je vzrok povelje, ki ga je izdal pred kratkim.

Italijanski kabinet je namreč pod njegovim pritiskom sklenil, da ne sme nihče v Italiji niti z besedo niti s sliko grajati kakega javnega uradnika.

S tem je zamašil usta nasprotnemu časopisu.

Toda to Mussoliniju nikakor še ni zadostovalo.

Časopisu je prepovedal, da ne sme objavljati nobenih novic oziroma poročil, ki bi zamogla življenje vladil oziroma narodnemu kreditu.

Onega, ki se proti temu pregrasi, zadene ostra kazeni. Časopis, ki kaj takega priobiči, ne bo doživel prihodnjega dne.

Mussolini je z enim samim zamahom odpravil prostost govora in svobodo tiska.

Ti dve nadležni stvari je odpravil tako radikalno, — kot je že v začetku svoje vlade pometel s pravico javnega zborovanja.

Mussolini namerava izpremeniti Italijo v srednjeveški fevdalni ustroj.

Our vlada v interesu kapitalizma, nastopa kot italijanski diktator ter skuša z brutalno silo zatreti vsako delavsko gibanje.

V Italiji je več nasprotnikov fašizma kot pa fašistov.

Ker pa zastopa Mussolini kapital, lahko obrača po svoji milji volji ustavo in postave.

Podpirajo ga namreč vsi nazadnjaški krogi od Giolitti do Nittiia nizdol.

Ko je laški ministrski predsednik zatrkl svobodo tiska in govorja, je prisilil parlament, da je sprejel njegovo "volilno reformo".

Ta volilna reforma je spakovalo prve vrste Določa namreč, da ona stranka, ki dobi pri volitvah največje število glasov, razpolaga v poslanski zbornici z dvema tretjima vseh mandatov. Ostala tretina se razdeli med druge stranke.

Ker pa izvajajo fašisti krvolochen terorizem ker si ni svest življenga nihče, ki voli proti fašistom, je jasno, da bodo imeli v poslanski zbornici večino, dokler bo Mussolini na krmilu.

Da je prišlo tako daleč, je predvsem krvda strahov petnih liberalnih politikov Orlandovega in Giolittijevega kova, ki so še pred par meseci prisegali Mussoliniju boj na življenne in smrt, dočim so mu po sprejetju "volilne reforme" stiskali roko ter mu prisegali svojo podporo.

Fašizem je danes edini vladar Italije.

Koliko časa bo trajala ta njegova vlada, se zaenkrat ne ve.

Jasno je le eno in sicer: Benito Mussolini je zadnji diktator italijanskega kapitalizma.

Onim, ki nameravajo v Ameriko.

Vsi tisti, ki se želijo naseliti v morejo dobiti vizuma, ampak pomni, da morajo počakati, dokler se ne dožene, ali se bo določeno letno število za Jugoslavijo izpolnilo s potnikami iz prvenstvenega razreda.

Da bi se tisti, ki misijo oditi v Ameriške Zedinjene države, obvarovali nepotrebni stroškov in težav pri dobivanju vizuma, sta ameriška konzulata v Beogradu in Zagrebu predpisala sledenje postopanju:

Vsaka oseba, ki želi oditi v Zedinjene države tekom izseljenškega leta, ki se pričenja s 1. julijem 1923 in zaključuje s 30. junijem 1923, se bo morala z najbljžim ameriškim konzulatom (v Beogradu ali Zagrebu) dogovoriti zaradi datuma, kdaj da se bo morala osebno zglasiti v konzulatu, da dobi ameriški vizum. Da se more točno dognati datum prihoda, je potrebno, da izpolni tisti, ki želi dobiti vizum, priloženi obvestilni list in da ga po pošti vrne ameriškemu konzulatu, v katerem je prednost pri dohivanju vizuma po vrsti, kakor so navedena podanstva, vendar to ne pomeni, da tisti, ki se ne vševedajo v prvenstveni razred, nikakor ne

knamerava iti v Ameriške Zedinjene države, od konzulata obvestilo, da se mora oglašati z vizumom in da mora imeti v mislih, da se mora osebno oglašati pri konzulatu tisti dan, ki mu je v obvestilu določen za to.

Peter Zgaga

Nemško časopisje poroča s primernim zadodčenjem:

V neki reki v Ruhr okraju se je kopal francoski vojak. Naenkrat mu je zmanjšalo moči. Začel se je potapljal. V vodo sta skočila dva nemška civilista ter potegnili Francoza na breg.

To je milosrden čin, ki se tiče posameznega. Vreden je vsega dobravranja.

Ne vem pa, kako bo, ko bo splošnost v nevarnosti. Ko se bo cela Francija začela potapljal.

Enkrat, leta 1917 je bila v sličen položaju. Tedaj jo je rešila Amerika.

V zahvalo je dobila prav poštano brez, katere se še danes na tem sramuje.

Tudi sedaj je Francija že skoraj do vrata vodi. Edin oprijem, ki se ji nudi, je Ruhr okraj.

Krčevito se ga drži, toda mišice so ji že začele popuščati.

In ko se bo začela potapljal, najbrže ne bo nikogar, ki bi ji pomagal.

Če ji bodo njeni kartelčki Čehoslovaška, Poljska, Romunška in Jugoslavija — hoteli pomagati, je velika nevarnost, da se bo do z njim vred potopili.

Izvanredno čuden je ta svet: ljudje govore najrajše o onem, o čemur bi morali molčati.

In molče najrajsi o onem, o čemur bi morali govoriti.

Marsikdo, ki se smatra za pametnega človeka, je velik norec.

Pomisliti je pa treba, da niso vsi noreci neumni.

V Minnesoti je zmagal pri volitvah kandidat Johnson. Volili so ga delave in kmetje.

Neki newyorski kapitalistični list označuje to za zmago kot punt.

Tega "punta" ne more razumeti, posebno vsledtega ne, ker je v državi Minnesota sila malo ljudi, ki ne znajo niti čitati, niti pišati.

Izvelitev Johsona je vsled tega posledice odločnega nastopa inteligenčnih ljudi, ki dosti čitajo, dosti vidijo in dosti vedo.

V Ameriki je še vedno dosti analfabetov, torej ljudi, ki ne znaajo niti pisati, niti čitati.

Z vsakim letom, z vsakim mesem in dnem se pa krčijo nihove vrste.

Nazadnjaški krogi stoje pred silnim problemom. Ko se bo načela ta sedaj neprosvitljena maza pisati in čitati, bo hotela vedeti vse in bo čitala vsevprek: o Bogu in hudiču, o krvicu in poštenosti, o krvidi in nedolžnosti.

In če ne bo našla za utešenje svojih čustev pisane besede, bo pisala sama iz sreca.

Enostransko kapitalistično časopisje bo moralno umolkniti pred silnim gromom resničnega ljudskega razpoloženja.

Iz Alaske prvečajo, da otvarajo tam novo železnicino in da je predsednik Harding zabil zlat žeberj v prag železniškega tira.

Skoraj istočasno je pa dobil iz Minnesote žalostno poročilo:

Republikanski stroj je še prej mirno tekel. Naenkrat pa pred minnesotski farmar ter vrže z vso silo monkey wrench v fino koliesko.

Tako silno je zahrešalo, da se je streslo vesoljno republikansko od severa do juga, od Atlantika do Pacifika.

Cene manufaktturnemu blagu padle.

Iz Zagreba poročajo, da so nekateri veletrgovci zaradi zboljšanja dinarja znašali cene manufakturi za 20 odstotkov.

Stanje sladkorne pese v Jugoslaviji

je po podatkih poljedelskega ministra nasprotno privatnim vistem zelo dobro in se računa, da bo mogoče celo izvoziti 3020 ton.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katni. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

Glavni odborniki:

Prezident: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
DR. JOS. V. GRAHAK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNICK, Room 206 Bakersell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENCI, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEP STERLIC, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradni zadev kakor tudi denarni poslov na se pošljivo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošljijo na predsednika porotnega odbora. Prošte za sprejem novih članov in bolnišnika spricavajoča, naj se pošljiva na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katolička Jednota se priprema vsem Jugoslovani za obični pristop. Eden član postati član te organizacije, naj se zgodi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društva se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Himen.

Na Dovjem se je poročil Janko Dernič, lesni trgovec, z gdč. Gjelzo Rabič, hčerkco posestnika hočke Triglav.

Mirko Lindner, ing. chem. v Latišu, se je poročil z gdč. Štefanom Saxovo iz Ljubljane.

Tragična smrt.

Brzejavna sekejica v Ljubljani je izgubila dne 12. junija izredno vremena in marljivega delavca.

Vsled slabega vremena je bilo omenjene dne več interurbanских telefonskih prog slabih. Brzejavni nadziratelj Alojzij Zalar je dobil nalog, da preišče proge na Dvezni cesti. Kdo bi mislil, da ga bo pri zvestem izvrševanju dohitala tragična smrt. Strela je udarila nekje v brzovojno-telefonske žice in ubila Zalarja, ki zepušča mlado vdovo in nepreklicjene otroke.

Samomer magistratnega uradnika.

V Mariboru se je ustrelil 34letni magistr. uradnik Štefan Pirk.

Obesil se je.

V Framu se je 50letni mesar Velee obesil iz žalosti, ker je bila

njegova prošnja za podelitev obrtnicne pravice za Pragersko odbito.

Z vojaško puško se ustrelil.

O negovanju lepote.

Kako je treba čitati?

V solnčni svetlobi se pozna vsaka šminka. — Najboljša voda za umivanje je dežnica. — Premajhni čevlji niso niti lepi niti komodni. — Malo telovadbe vsekoko jutro odpravi debelost.

Moda — je bilo nekje zapisano — je gramatika lepote. Ali pa se hočemo baviti ž njo, je treba, da iz polnimo prepogoj, to je: da se naučimo abecede. Če ne poznaš poedinih jezikovnih znakov, se ne moreš naučiti slovnic — in če si bogata domišljavka obleče svile robleko in si natakne preko površno umitih rok s črnimi nohti svilene rokavice, to še ni izvajanje principov lepote in mode.

Abeceda lepote je negovanje telesa. Treba je že v malih deklkah buditi smisel za to, navajati jih na to, da ni vse eno, če imajo pogrizeni nohte in neokusno počesane lase. Da je čistota telesa prvi pogoj za njega zdravje in zdravje zopet za prijetno zunanjost, ker le zdrav človek je lep in menda ni trebu posejati poudarjanja, in če bi se ženski svet držal nela: mnogo vode in mnogo mila, bi bilo čestokrat treba manj kosmetičnih izdelkov, ki pač trenotno izbrišejo razne gubice, pa temeljno škodujejo pravi ženski lepoti. In še nekaj! Jasna svetloba solnca ostro odkriva vse mistifikacije, zato so ličila na mestu samo pri umetni luči, in tudi tu, čim manje tem bolje. Sploh si polt ohranjaj nujbolj svežo, če jo čim manj draži z raznimi ostrimi vodami, lepotili in drugim. Obraz moras posebno pazljivo negovati. Premrzla voda izuzev pri trajni vporabi nedugodno rdečejo, po milu in pudru slabe kvalitete pa dobi lice izpuščajo. Najbolja je za umivanje dežnica; tudi treba uporabljati vedno res dobro milo. V vročini si ne naloži prst na debelo pudra, temveč si ohladil lice s kolonjsko vodo. V mrazu si vtrari zverda nekoliko "cold cream". So gospe, ki so si s takim negovanjem ohramile preko 40 let mladostno gladko in prijetno lice.

Zelo pa je zameriti onim, ki si cer skrb za negovanje obraza, z nogami in rokami pa ravljajo kot mačeha s pastorko. Večkrat dnevno umite roke so z glatkimi, ovalno pristriženimi nohti že kar lepe in trena zato par centimetrov preko prstov štrelečih nohtov! — Ti samo ovirajo pri vsakem najmanjšem ročnem delu — in kdo pa drži danes ves dan roke križem! — ter kvarijo rokavice! Pa tudi predpisom higijene taki "santanski" nohti nasprotujejo, ker se za njimi lahko nabirajo cele gome razne umazarije, ki je ne moremo vsak čas čistiti.

Gleda nog pa še eno lepim dekletom na uno: Nikdar ne nositi tesnih čeveljekov, ker je res skrajno nerodno, če dekle gleda — tudi s kurjimi očmi. Tu treba vedno zopet ponavljati, da morajo posebno ženske vedno skrbeti za lepo obliko svojih nožic, brez žuljev in drugih takih čudnih okraskov.

Toliko o negi poedinih delov telesa. Treba pa se je razen tega še ozirati na njega splošne potrebe, tako n. pr. manuelnim delavcem za zadostni počitek, onim pa, ki se le ves dan za pisalno mizo, za gimnastiko, ki zopet oživi trptje ude. Seveda je pa naravno, da gimnastika in vse zunanje negovanje ne pomaga nič, če ni zdrave, primerne hrane.

Po gotov očitateljice zmagavajo z ramo in pravijo: — Kje pa imamo čas za vse to? — No, sedaj p. atrebu ugotoviti, da se z malo dolube volje vedno najde par minut — le bodimo odkriti — ki se dajo vporabiti v gori navedene svrhe. N. pr. zjutraj, takoj ko vsta neš, malo telovaditi, recimo samo pet minut, je zelo zdravo. In še nekaj. Izvrstno sredstvo je to proti korpušenci ali debeloseti in do sledno izvajano pomaga celo pri zelo hulih slučajih! Pri jutranji toleti pa malo več obzirnosti do lica, malo pozornosti za ročice.

ALI VESTE,

da se v srednjem veku Turki na svojih robarskih pohodih večkrat preplavili Slovensko ter uničili razna mesta? Ali veste, da se izdelovalci Helmar turški cigareti postavljajo z izborna, kakovo stojo 100% čistega turškega tobaka?

Nekaj o najnovejši ženski modi.

Robec je delal ženskam do zadnjega časa veliko preglavic. — Sedaj so si izmislice zanj nov prostor in sicer pod klobukom. — Shrama za nogavicami ni več v modi.

Norost, twoje ime je — moda! in n. odne dame morajo poslušati norost, kajti če bi poslušale pamet, bi bilo nemodno. To pa bi bilo nesreča. Pariške dame si izmislijo vedno kaj novega; ni jim za pametnost, nego le za novost, magari za še tako nepraktično in nerodno, nora novost.

Z robeom ima vsaka dama križ. Kajti da bi imela damska toleta paratenec žep, na to ni niti misliti. Ženske nosijo rade kratko ostrizene lase, moško prikrojeno obliko, celo telovnik jim je prav in izprehaljalna palčka nekaterim prav dozvestno pristoja. Sam žere oklanjam, dasi jih ima tudi najelelegantnejši modnik v svoji obleki vsaj deset! Brez vsakega dvoma bi se dale tudi ženske oblike prav spremno premisti z žepi. Toda Pariz neče, torej tudi nobena modnica noče.

Dosedaj so si pomagale ženske vsaj s pompadurkami, ridikili in taškami. Pa je dospela iz Pariza preposed: nič več! A kam zdaj z robcem, ki mora biti barven, svilen? Bog ne daj bel, platnen!

In nositi ga je treba vidno; vtaknjen naj bo za pas, za izrezek na prsh ali pa zavezati okoli leve zapesti. Kajpakda tak barven robec ni ravno za uselkovanje, kajti dame se uselkuje sploh samo doma, ko je nihče ne gleda. Z modnim robčkom si kvečjemu obriše kotička ust ali oči; zares brisati usta ali celi ne gre, ker so navadno šminčana ali s tušem okrožene. Pompadurka ali taška pa se ne nosi več. Tudi denarnice ne več v roki. Sedaj so si izmislice novo shrambo. In kje je ta shramba? Pomislite: — pod klobukom! Moda, twoje imie je norost! Ali bi ne bilo pametnejše in praktičnejše, ako bi spravljale denarnico in robček za nogavice? Moški bi menda ne ugvarjali.

Dragocena violina.

Londončani so imeli pred kratkim priliku, slišati violinisti koncert mojstra Primorose, ki je igral na pristno Stradivarius-violinu, cenjeno na 5250 funtov ali devet milijonov kron. Ta violina ima namreč svojo zgodovino. Pred sto leti je ponudil nekdo to violinu trgovcu z glasbili za eno guinejo. Trgovec je kmalu dognal, da je pristna Stradivarius. George Hart jo je leta 1878 kupil za 800 funtov ter leta 1886 prodal za 1200 funtov. Leta 1898 je dosegla ceno 1290 funtov, danes pa je vredna 5250 funtov.

ZENSKE, O KATERIH GOVORE IN PIJEJO.

Tatvina v vlaku.

V noči od 22. na 23. junija je bil na potu proti Zidanemu mostu trgovec Franjo Anti iz Osijeka v vlaku med spanjem okrajen. K sreči je oddal veliko sveto denarja, ki jo je imel pri sebi, svojemu tovaršu v shrambo in so izginili samo dokumenti. Tatvina je osumljena neka oscha, ki je bila opažena v vozu in jo je orožnik Zupnek tudi takoj arretiral.

V Londonu

živi 4000. gluhonemih, ter 400 gluhih, nemih in slepih.

POZOR!

Rabi se boarding boss, kateri bi prevezel kempa na račun ali pa na mesečno plačo za Croft Lumber Co. Za pojasnila se obrnite na: Hubert Mihic, Alexander, W. Va. (20-21-7)

Oglas naj se FRANK BOŠTJANCIČ. Mati mu je zelo zbolela in ga želi videti doma. Če kdo ve zanj, naj ga opozori na ta oglas, da se poda domov. — F. Vidmar, James City, Pa.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO
Naročnikom "Glas Naroda" v državi Minnesota naznanjam, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. Joseph Smalcel, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list. Zato prosimo rokake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. **Upravnštvo**

Prav vsakdo —

kdo kaj išče; kdo kaj ponuja; kdo kaj kupuje; kdo kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VELIKE važnosti sa potnika je, da je natančno poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvari, ki so v zvezi s potovanjem. Vsele dolgoletne iskušnje nam je mogoče v tem tem dali točna pojasnila. **Priporocamo vedno tudi samo najboljše parnice, ki imajo kabine v III. rasredu.**

Ako ste se namenili potovati v starikraj, nam pišite ker bo to v Vašo korist.

Tudi oni, ki še niso ameriški državljani, smoje potovati v starikraj na oblik in jim je dovoljeno vrnilo. Na željo daleko vsačku to zadevno pojasnila.

Kdo želi dobiti arandutke ali zmanjšane iz starega kraja, naj nam piše za navodila, kajti število priznencev je omejeno.

Za potne stroške izplačujejo po namen naročilu Jadranška banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
62 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranške banke.

Resnica o smrti Stambolijskega.

Najprej je bilo uradno sporočeno, da je hotel Stambolijski pobegniti vladnim četam in da je bil pri tej prilikl ustreljen. — Pojavila se je nova priča, ki ve za podrobnosti.

Znano je svoječasno poročilo bolgarske vlade o smrti Stambolijskega. Službeno se je ugotovilo, da se je Stambolijski vdal vladnem četam, da je potem poskušal zbežati in da je bil pri tem ustreljen.

Nihče ni tega prav verjel in splošno se je mislilo in govorilo — tudi v Sofiji — da je bil Stambolijski namenoma ubit. Sklepalo se je to že zato, ker vrla ni hotela povediti, kje je Stambolijski pokopan in minister notranjih zadev Rusev je izjavil nekemu francoskemu žurnalistu, da ne ve, kje je zakopan Stambolijski. Sumljivo je bilo tudi to, da vladni listi niso priobčili nobene fotografije mrtvega Stambolijskega, ko so sicer objavili celo fotografi dejanja in njegovih privarnih pisem.

Sedaj je prišla resnica na dan. — Oglasila se je avtentična priča v osebi vdove duhovnika iz Slavovice, rodnega mesta Stambolijskega. Piše Draga Stevanović in žedom Srbkinja. Pred desetimi leti se je poročila z duhovnikom iz Slavovice. Po moževi smrti se vrača z dvema otrokom v Srbijo. V "Politiki" pripoveduje, da je bil njen mož vnet pristažem zemljoradniškega gibanja in je stal v tem zvezah s Stambolijskim. O politiki mož z ženo ni nikdar govoril in zato tudi da izvršeni preverat v Sofiji ni takoj izvedela, ker je odšel mož od doma že 8. junija dopoldne. Naslednje jutro se je vrnil skupaj s Stambolijskim. Oba sta bila močno umazana in oborožena s puškami. Zaprla sta se takoj v hiši in po poteku ene ure sta zopet odšla in mož ni niti pri priliki ničesar povedal ženi.

Desetega junija okoli polneva mi je sporocila — pripoveduje voda — neka sosedka, da so pripeljali v Slavovico zvezane Stambolijskega, njenega moža in še približno 40 kmetov. Takoj sem šla v vas, da vidim, kaj je, ali dobrovoljno so me poslali nazaj in me niso pustili k obziru. Zvezer mi je izjavil neki fant iz soseske, da so zaprli Stambolijskega in mojega moža v hlev občinske hiše, kjer ju pretepojajo. Naslednje jutro so me pustili v občinsko hišo, tam so mi pa povedali, da so Stambolijskega, mojega moža in župana ponosili zahvali dobrovoljci, potem pa z vilami razmrevrili. Njih tripla so potem naložili na tovorni avto in odpeljali — ne ve se kam. In esnično, na dvorišču z hlevom so mi pokazali velike lokve krvi in krpe oblike mojega moža in Stambolijskega.

Napačni mrtvec.

Miss Elisa Green je umrla v bolnici v Cardiff-u. Njen oče jo je hotel imeti na domačem pokopališču, zato jo je dal pepeljati domov. Ko so doma rakev odprli, ni bilo v njej hčerke, pač pa je ležala druga starejša žena. Pomonta je nastala vsled tega, ker sta bili obveđeni enakega imena in priimka.

Tatvina v vlaku.

V noči od 22. na 23. junija je bil na potu proti Zidanemu mostu trgovec Franjo Anti iz Osijeka v vlaku med spanjem okrajen. K sreči je oddal veliko sveto denarja, ki jo je imel pri sebi, svojemu tovaršu v shrambo in so izginili samo dokumenti. Tatvina je osumljena neka oscha, ki je bila opažena v vozu in jo je orožnik Zupnek tudi takoj arretiral.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni.

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpinja. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.80

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težvami ter nam predčuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.

Kniga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencem v pouk. Po resničnih dogodkih. Vsebuje 239 strani, .65

Darovanja. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovenih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Cona Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetnost tajnega policista Sherlocka Holmesa ter njegova bistromna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovaca. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Gozdarjev sin. Spisal F. S. Finžgar. Globocutna in pretresljiva slika znanega v povod priznanega pisatelja. Vsebuje 56 strani, .25

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Jenca. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se nasi očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junakoribili zoper prevetne gračake in junakom umiril mučenjske smrti. Vsebuje 378 strani,

